

PÄIJÄT-HÄMEEN LIITON TYÖOHJELMA 2024

Ydintehtävät

Päijät-Hämeen liiton perussopimuksen mukaan liitto on maakunnan kehittämisen ja yhteistyön keskus, joka vastaa jäsenkuntia ja niiden väestöä palvelevasta maakunnallisesta suunnittelu- ja kehittämistyöstä sekä edunvalvonnasta.

Perussopimuksen mukaisia liiton tehtäviä ovat:

- huolehtia maankäyttö- ja rakennuslaissa kuntayhtymälle säädetyistä tehtävistä
- huolehtia alueiden kehittämisestä annetussa laissa ja asetuksessa sekä rakennerahasto -ohjelmien kansallisesta hallinnoinnista annetussa laissa ja asetuksessa maakunnan liitolle määrätyistä tehtävistä.
- hoitaa muutkin sille lainsäädännössä määrätyt tehtävät. Lakisääteisten tehtävien lisäksi liitto huolehtii muusta kehittämistoiminnasta maakunnassa sen henkisen ja aineellisen hyvinvoinnin edistämiseksi ja hyvän elinympäristön turvaamiseksi, vahvistaa maakunnallista yhteenkuuluvuutta sekä sisäistä ja ulkoista yhteistyötä.
- hoitaa maakuntien yhtäpitävin päätöksin aluekehityslain mukaiset maakuntien yhteistoiminta-alueen tehtävät. Tämän yhteistoiminta-alueen muodostavat Päijät-Häme, Kanta-Häme ja Uusimaa.

Muusta yhteistyöstä ja -alueista liitot voivat sopia aluekehityslain mukaisesti.

Hallinto- ja tukipalvelut	Aluesuunnittelu	Aluekehitys	Edunvalvonta ja kuntayhteistyö
Liiton luottamushenkilö-, yleis-, talous- ja henkilöstöhallinnon tehtävistä vastaaminen.	Maakuntakaavan laatiminen ja ajan tasalla pito. Maakuntakaavan toteuttamisen edistäminen kuntakaavoitukseen osallistumalla (neuvottelut ja lausunnot).	Maakunnan pitkän tähtäimen kehittämissuunnitelmien ja poliittisten linjausten ja tavoitteiden valmistelu (maakuntastrategia).	Edunvalvonnan suunnittelu ja toteuttaminen yhteistyössä maakunnan kuntien, oppilaitosten, elinkeinoelämän ja Etelä-Suomen maakuntien kanssa.
	Liikennejärjestelmäsuunnitelman laatiminen ja ajan tasalla pito. Jatkuva liikennejärjestelmätyö sidosryhmätyöskentelyn ja edunvalvonnan keinoin.	Valtuustokauden strategisten tavoitteiden ja toimenpiteiden valmistelu. Hankevalinnat alueella toimivat ohjauksen välineenä.	Maakunnan kuntien välisen yhteistyön vahvistaminen mm. säännölliset kuntajohtajakokoukset ja Päijät-Hämeen puheenjohtajafoorumien toiminta
	Lahden kaupunkiseudun maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) sopimustyö yhdessä kuntien ja valtion kanssa. • MAL-sopimuksen toimenpiteiden seuranta • MAL-neuvotteluihin osallistuminen	Yleinen maakunnan kehittäminen. Maakunnan älykkään erikoistumisen teematyö. TKI-kehityksen vauhdittaminen. Maakuntien välinen yhteistyö.	Kansainvälinen yhteistyö ja edunvalvonta EU-tasolla.
	Maakuntien välinen yhteistyö.	Euroopan rakennerahasto-ohjelman alueellinen toimeenpano. Kansallisten rahoitusten toimeenpano	Päijät-Hämeen liiton ulkoinen ja sisäinen viestintä.
		Kansainväliset hankkeet ja verkostot maakunnan kehittämisen apuna.	

Strategiset linjaukset

Maakuntastrategia on maakunnan toimijoiden yhdessä laatima aluekehittämisen asiakirja, joka ohjaa maakunnan viranomaisten toimintaa. Maakuntastrategiassa tunnistetaan toimintaympäristön muutostekijät ja maakunnan ominaispiirteet. Näin saadaan alueen suuret kysymykset, joihin sen on vastattava menestyäkseen tulevaisuudessa. Päijät-Hämeen suuria kysymyksiä ovat maakunnan vetovoiman kehittyminen sekä asenne muutokseen.

Maakunnan strategian kahdeksi pääteemaksi nousivat vetovoima ja uudistumiskyky

1. Vetovoimainen maakunta vetää asukkaita, yrityksiä ja vierailijoita, jotka lisäävät maakunnan elinvoimaa, vaurautta ja hyvinvointia.
2. Uudistumiskyky tarkoittaa valmiutta ennakoida muutoksia ja reagoida niihin alueen asukkaita hyödyttävällä tavalla.

Päijät-Hämeen maakuntastrategia ja maakuntaohjelma on yhdistetty yhdeksi dokumentiksi (jatkossa mko), jossa ovat mukana maakunnan älykkään erikoistumisen kärjet eli Euroopan unionin edellyttämän RIS3-prosessin mukainen alueellisten vahvuuksien ja kilpailuetujen tarkastelu. Älykäs erikoistuminen nojautuu erityisesti olemassa oleviin tutkimus- ja innovaatiotoiminnan vahvuuksiin ja niiden hyödyntämiseen yritysten kehittämisessä ja työllisyyden parantamisessa.

Maakuntaohjelmassa on viisi toimenpidekokonaisuutta, joiden avulla täsmennetään kahta pääteemaa. Näiden avulla voidaan kirjoittaa hankkeita, jotka yhdistävät ohjelman varsinaisiin rahoitusinstrumenttien ohjelmiin.

- Vetovoimainen uusien tulijoiden maakunta
- Pitovoimainen maakunta
- Uudistumiskykyä vahvistava koulutus ja TKI-toiminta
- Uudistumiskykyä yhteistyöllä yrityksille, kunnille ja asukkaille
- Uudistumiskykyinen hiilineutraali Päijät-Häme 2030

Päijät-Hämeen maakunnan älykkään erikoistumisen kärjet ovat:

- Sportti
- Ruoka ja juoma
- Valmistus

Näitä kolmea kärkeä poikkileikkaa kestävyysperiaate, jossa yhdistyvät maakunnan perinteiset osaamisalueet ympäristöteknologia ja energia- ja resurssikysymykset sisältävä kiertotalous sekä muotoilu.

Hallinto ja tukipalvelut

Hallinnon ja tukipalveluiden vastuualue vastaa liiton yleishallinnosta, luottamushenkilöhallinnosta, talous- ja henkilöstöhallinnosta, toimistopalveluista ja muusta sisäisestä palvelutuotannosta. Hallinnon vastuualueen tavoitteena on oikea-aikaiset, kustannustehokkaat ja täsmälliset prosessit sekä liiton henkilöstön että luottamushenkilöhallinnon käyttöön.

Hallinnon toimintojen kehittämistä jatketaan edelleen vuoden 2024 aikana. Keskeisiä toimenpiteitä ovat mm. tiedonhallintamallin päivittäminen, sähköisen arkistoinnin käyttöönotto ja jalkauttamisen aloittaminen, tietoturva- ja suojan parantaminen sekä sisäisen palvelutuotannon edelleen kehittäminen. Lisäksi hallintoasiakirjoja ja sääntöjä päivitetään tarpeen mukaan.

Luottamushenkilöhallinto

Päijät-Hämeen liiton ylintä päätösvaltaa käyttää maakuntavaltuusto, joka päättää liiton toiminnan tavoitteista ja taloudesta sekä keskeisimmistä liiton toimintaa ohjaavista ohjelmista ja suunnitelmista. Maakuntavaltuusto kokoontuu kaksi kertaa vuonna 2024.

Maakuntahallitus vastaa liiton käytännön toiminnasta ja hallinnosta sekä johtaa valtuuston alue-kehitystyölle, alueidenkäytön suunnittelulle ja edunvalvonnalle asettamien tavoitteiden toteutumista. Maakuntahallitus kokoontuu 10 kertaa vuonna 2024.

Tarkastuslautakunta suorittaa liiton toiminnan ja talouden tarkastuksen. Tarkastuslautakunnanydintehtävinä on seurata kuntayhtymän toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista ja tilintarkastusprosessin etenemistä. Tarkastuslautakunta kokoontuu 6–8 kertaa vuonna 2024.

Päijät-Hämeen liitto organisoi aluekehityslain mukaisen maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) toiminnan ohjelmakaudella 2021–2027. Yhteistyöryhmä kokoontuu 2–3 kertaa. Yhteistyöryhmän tehtävänä on yhteensovittaa aluekehitystoimintoja ja suunnata aluekehitysvaroja maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman avulla. Yhteistyöryhmän kustannukset katetaan pääsääntöisesti Euroopan aluekehitysrahaston teknisestä tuesta.

Maakuntahallitus on nimennyt keskuudestaan käynnissä olevalle valtuustokaudelle maakunta- kaavaprosessissa ja muissa alueiden käyttöön liittyvissä tehtävissä tarpeelliseksi katsotun maankäytön ohjausryhmän (MOR). Toimintavuonna 2024 maankäytön ohjausryhmä kokoontuu tarvittaessa.

Toiminnalliset tavoitteet 2024–2026	Toimenpiteet 2024	Mittarit
Tiedonhallintamallin päivittäminen	Päivitetään tiedonhallintamallia vastaamaan nykytilaa.	Tehty.
Asianhallinnan kehittäminen, sähköisen arkistoinnin käyttöönotto ja jalkauttaminen.	Jatkuva asianhallinnan kehittäminen, sähköisen arkistoinnin käyttöönotto ja jalkauttaminen.	Tehty.
Sääntöjen ja ohjeiden päivittäminen.	Päivitetään sääntöjä ja ohjeita tarpeen mukaan.	Tehty.
Tietoturva- ja tietosuojan parantaminen.	Jatkovaa havainnointia, toimenpiteitä ja koulutusta tietoturva- ja suojan parantamiseksi.	Tehty.
Henkilöstön koulutuksen järjestäminen.	Henkilökunnalle järjestetään tarpeen mukaan koulutusta.	Tehty.

Aluesuunnittelu

Aluesuunnittelun vastuualueella muodostetaan näkemys maakunnan pitkän tähtäimen tavoitteelliseksi alueidenkäytöksi. Se linjaa maakuntakaavan ja liikennejärjestelmäsuunnitelman laatimisen periaatteet. Suunnitelmat puolestaan luovat edellytykset merkittävien ympäristö- ja liikennevaikutuksia aiheuttavien alueiden, väylien ja kohteiden sekä palveluverkoston kestäväälle kehittämiselle. Suunnitelmien ja hankkeiden etenemistä ja rahoitusratkaisujen löytymistä edistetään sidosryhmäyhteistyöllä. Työn tueksi aluesuunnittelussa seurataan tilastojen ja paikkatietojen avulla maakunnan ja sen osien alueellista kehitystä.

Maakuntavaltuuston hyväksymän liikennejärjestelmäsuunnitelman toteuttamiseksi liitto johtaa maakunnan jatkuvaa liikennejärjestelmätyötä, ja yhteistyötä tehdään kuntien, ELY-keskusten ja muiden liikenneviranomaisten kanssa. Liitto on mukana Lahden kaupunkiseudun maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) sopimuksen toimeenpanossa. Liitto ylläpitää rakentamaansa MAL-toimenpiteiden seurantasivustoa myös tulevilla sopimuskaudella.

Liitto edistää kuntien alueidenkäyttöä annetuilla lausunnoilla sekä kuntien kehittämiskeskusteluissa ja viranomaisneuvotteluissa sekä muussa sidosryhmäyhteistyössä.

Maakuntakaavoitus

Joulukuun 2023 maakuntavaltuusto päätti Päijät-Hämeen maakuntakaavan 2060 käynnistämisestä. Maakuntakaavaa laaditaan vuosien 2024–2026 aikana Lahden kaupunkiseutusuunnitelman ja Päijät-Hämeen rakennemallin sekä voimassa olevan maakuntakaavan ajantasaisuuden arvioinnin pohjalta.

Liikennejärjestelmätyö

Liitto toteuttaa toiminta- ja taloussuunnitelman ajanjaksolla jatkuvaa liikennejärjestelmätyötä yhdessä kuntien, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä muiden liikenne- viranomaisten ja sidosryhmien kanssa. Vuonna 2024 on tarkoitus käynnistää liikennejärjestelmäsuunnitelman päivitys maakuntakaava työn yhteydessä.

Alueiden käytön ja liikennejärjestelmän toteutuksen edistäminen

Päijät-Hämeen liitto osallistuu toiminta- ja taloussuunnitelman ajanjaksolla sopimusosapuolena Lahden kaupunkiseudun maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) sopimuksen toimeenpanoon sekä uuden sopimuksen valmistelutyöhön.

MAL-sopimuksen toteuttaminen Lahden kaupunkiseudulla edistää osaltaan maakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa määriteltyjä tavoitteita. Lisäksi maakunnan jatkuva liikennejärjestelmätyö yhteensovittaa kaupunkiseudulla tehtävää työtä koko maakunnan tavoitteisiin ja kansalliseen sekä kansainväliseen edunvalvontaan.

Maakunnan liitto edistää kuntien maankäyttöä lukuisten lausuntojen ja viranomaisneuvottelujen avulla.

Toiminnalliset tavoitteet2024–2026	Toimenpiteet 2024	Mittarit
Kokonaismaakuntakaava	Päijät-Hämeen maakuntakaavan 2060 laatiminen	Kaava on kuulutettu vireille, sidosryhmät perustettu, taustaselvityksiä laadittu, järjestetty aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu, OAS laadittu, asetettu nähtäville ja annettu saatuun palautteeseen vastineet. Kaavaluonnosta laaditaan.
Liikennejärjestelmäsuunnitelma	Toteutetaan voimassa olevan liikennejärjestelmäsuunnitelman ja MAL-sopimuksen toimenpiteitä. Käynnistetään liikennejärjestelmäsuunnitelman päivittäminen.	On toteutettu
Lahden kaupunkiseudun MAL-seuranta- ja sopimustyö	Ylläpidetään MAL-toimenpiteiden seurannan tarinakarttasivustoa. Osallistutaan valmisteluryhmän kokouksiin ja nostetaan toimenpiteiksi Lahden kaupunkiseutusunnitelmassa tunnistettuja kehityshankkeita valtion kanssa yhdessä rahoitettavaksi.	Kauden 2021–2023 MAL-toimenpiteet ovat ajantasalla ja uuden sopimuskauden toimenpiteet on kirjattu seurantasivustolle. Valtion kanssa rahoitettavia toimenpiteitä on kirjattu sopimukseen.
Kuntien alueidenkäytön muu edistäminen	Annetaan lausunnot kuntien kaavoista ja muiden viranomaisen suunnitelmista. Osallistutaan viranomaisneuvotteluihin.	Lausunnot on käsitelty määräajassa

Aluekehitys

Maakunnan yleinen kehittäminen

Aluekehityksen päätehtäviä ovat maakuntastrategian ja –ohjelman valmistelu, älykkään erikoistumisen strategian valmistelu ja siihen liittyvien toimien tukeminen, rakennerahastovarojen ja kansallisten rahoitusvälineiden varojen jakaminen ja näiden hankkeiden ohjaaminen ja seuranta, maakunnan yhteistyöryhmän ja sen sihteeristön toiminta, sekä oma hanketoiminta, josta osa on kansainvälistä. Aluekehityksen vastuualue on aktiivisesti mukana monissa alueen koordinaatio-tehtävissä. Vuoden 2023 aikana laadittua vihreän siirtymän ohjelmaa jalkautetaan toimenpiteiden osalta vuoden 2024 aikana.

Aluekehityksen rahoittaminen ja rakennerahastotoiminta

Päijät-Hämeen liitolla on näkyvä rooli aluekehittämisen rahoituksen välittäjänä. Liitto myöntää maakuntaan Työ- ja elinkeinoministeriön Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukemisen (AKKE) -rahoitusta ja valmistele Euroopan unionin rakennerahastovarojen hankepäätökset. Liitto tukee ja seuraa osarahoittamia hankkeita ohjelmakauden 2021–2027 osalta. Kansallinen digitaalinen hallintajärjestelmä EURA2021 on edelleen osin keskeneräinen. Kansallinen ohjelmalinjaus toimintalinjoineen määrittää pitkälti Päijät-Hämeen liiton aluekehittämisen mahdollisuudet. Aluekehittämisen vaikuttavuus on suoraan linjassa maakunnan saamiin myöntövaltuuksiin ja niukkeneviin rahoitusmahdollisuuksiin kansallisista ohjelmista. Rahoituksen kasvattamiseen pyritään TKI-rahoituksen kasvun ja EU:n erillisrahoitteisten ohjelmien kautta mm. Osallistamalla EU:n CCRI-aloitteen toimiin ja ilmastomuutoksen ehkäisyyn missioon.

Liitto seuraa aktiivisesti muiden rahoitusinstrumenttien tilannetta sekä kansallisesti että kansainvälisesti, vaikka niiden hakeminen ja myöntäminen kulkevatkin eri kautta. Lisäksi liitto koordinoihanketoimintaa älykkään erikoistumisen kärkien kehittämistä hankkein ja muin toimin.

Hankerahoituksen valmisteluun ja muuhun maakunnalliseen koordinaatioon liittyy maakunnanyhteistyöryhmän toiminta ja osaamistarpeiden ennakoitiverkostoyhteistyötä.

Toiminnalliset tavoitteet 2024–2026	Toimenpiteet 2024	Mittarit
<p>Rakennerahastotoiminta ja muu aluekehityksen rahoituksen valmistelu ja tuki.</p>	<p>EAKR-päätökset joulukuun hakukierrokselle. Uusi täysi hakukierros helmikuussa 2024.</p> <p>AKKE-rahoituksen loppuerät on sidottu.</p> <p>Muiden rahoituslähteiden viestintään ja ohjaukseen osallistuminen.</p>	<p>Joulukuulta hankepääötökset tehtynä kevään aikana.</p> <p>Helmikuun haun hankepääötökset tehtynä kesään 2024 mennessä.</p> <p>AKKE-rahoitus pääosin sidottu (pl. palautuvat).</p> <p>Muiden rahoituslähteiden viestintään ja ohjaukseen on osallistuttu.</p>
<p>Maakunnallisen kehittämistoiminnan koordinointi: MYR, MYRS, ÄES-kärjet, muut temaattiset ryhmät ja hankkeiden ohjaus.</p> <p>Vihreän siirtymän ohjelma.</p>	<p>Vahvistetaan kärkien kehittämistä.</p> <p>Keskeinen kärkityö on vihreän siirtymän ohjelman toimenpiteiden edistäminen.</p> <p>Toteutetaan MYR ja MYRS säädösten mukaan.</p> <p>Temaattiset ryhmien verkostotyötä suunnitelmien mukaan.</p> <p>EU:n ilmastonmuutokseen sopeutumisen missioon ja CCRI-toimintaan osallistutaan.</p> <p>TKI-toiminnan edistäminen ja konkreettisten tavoitteiden asettaminen.</p>	<p>ÄES-verkostotyöryhmät teemoissa ovat kokoontuneet ja toiminta kansainvälisestäkin näkyvää.</p> <p>Kestävän kasvun tiekartta on päivitetty.</p> <p>MYR kokouksia on ollut 2–4 ja MYRS 4-8 krt vuodessa.</p> <p>Rahoittajataapaamisia teemoissa on pidetty.</p> <p>Osallistuttu EU missio ja CCRI-toimintaan ja horisonttirahoituksen hankevalmisteluihin.</p> <p>TKI-ryhmä jatkaa luoden keskustelujen kautta avauksia TKI-kasvuun ja innovaatioekosysteemien kehittämiseksi.</p>
<p>Hanketoiminta ja uusien hankkeiden hakeminen maakuntaan ja liitolle.</p>	<p>Olemassa olevien ja käynnistyvien hankkeiden hyvä hallinto.</p> <p>Strategiaan ja TKI-kasvuun sopivien uusien kv-hankkeiden hakeminen maakunnan toimijaverkostolle ja liitolle jatkuu aktiivisena.</p>	<p>Käynnistetty uusi Interreg Europe -hanke.</p> <p>Valmisteltu vähintään kahta uutta kv-hanketta.</p>

Edunvalvonta ja kuntayhteistyö

Edunvalvonta

Päijät-Hämeen liitto toteuttaa edunvalvontaa yhteistyössä maakunnan kaupunkien, kuntien, yliopistojen ja korkeakoulujen, elinkeinoyhtiöiden ja elinkeinoelämän järjestöjen kanssa. Maakuntaliitto edistää jäsenkuntien ja maakunnan toimijoiden tavoitteita yhdessä vaalipiirin kansanedustajien ja keskeisten sidosryhmien kanssa. Tavoitteena on edistää Päijät-Hämeen tavoitteiden toteutumista päätöksenteossa niin kansallisesti kuin EU-tasollakin.

Kansallisessa edunvalvonnassa vaikutetaan päätöksentekoon, valtion talousarvioon ja lainsäädäntöön. Kansainvälistä edunvalvontaa tehdään yhdessä Etelä-Suomen maakuntien, Helsinki EU Office ja muiden sidosryhmien kanssa. Tavoitteena on vaikuttaa erityisesti Euroopan unionin valmisteluun sekä kehittämis- ja investointirahoituksen kasvattamiseen maakunnan toimijoiden yhteistyöllä.

Edunvalvonnan painopisteet:

1. Päijät-Hämeen aseman vahvistaminen elintarviketeollisuuden kansallisena veturina
2. Vihreän siirtymän ja sähköisen liikenteen edistäminen
3. Osaamistason nostaminen ja TKI-panostusten kasvattaminen
4. Saavutettavuuden parantaminen

Maakuntaliitolla on jatkuvasti päivitettävä edunvalvontasuunnitelma, johon on kirjattu tarkemmin edunvalvonnan konkreettiset tavoitteet kuten Lentoradan edistäminen, Vt12 kehittäminen, nykyisten raideyhteyksien parantaminen sekä Savon oikoradan edistäminen Itäradan vaihtoehtona. EU-edunvalvonnassa huomioidaan Euroopan parlamentin vaalit sekä vaalien jälkeinen Euroopan komission vaihtuminen. EU-vaaleihin laaditaan vaikuttamistavoitteet, joilla Päijät-Hämeelle tärkeitä teemoja pidetään esillä vaalien yhteydessä.

Kuntayhteistyö

Päijät-Hämeen liitto edistää ja kehittää aktiivisesti alueen kuntien välistä yhteistyötä. Yhteistyön tavoitteena on valmistautua ja vastata toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin ja sitä kautta tukea myös koko maakunnan elinvoimaa ja kilpailukykyä. Kuntayhteistyön perustan muodostavat säännölliset kuntajohtajakokoukset ja Päijät-Hämeen puheenjohtajafoorumien toiminta, joita Päijät-Hämeen liitto valmistelee ja koordinoi. Kuntia ja niiden välistä yhteistyötä tuetaan myös mm. antamalla asiantuntija-apua erilaisten lausuntojen ja kannanottojen laatimiseen, tuottamalla selvityksiä sekä järjestämällä kuntayhteistyötä edistäviä tilaisuuksia ja vastaamalla matkajärjestelyistä. Osana kuntayhteistyötä maakuntaliitto toteuttaa erilaisia maakunnallisia tavoitteita tukevia hankkeita.

Vastuu sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen järjestämisestä siirtyi vuoden 2023 alusta kunnilta hyvinvointialueelle. Osana kuntayhteistyötä seuraamme uudistuksen toteutumista ja tuemme kuntia hyvinvointialueen kanssa tehtävässä yhdyspinta- ja muussa yhteistyössä. Pelastustoimen järjestämisvastuiden siirtäminen ei vaikuttanut kuntien varautumisen ja valmiussuunnittelun vastuisiin. Kuntien varautumiseen ja valmiussuunnittelun edistämiseksi perustettiin syksyllä 2023 Kuntaturva -työryhmä, jonka työtä tuetaan osana kuntayhteistyötä.

Työvoimapaalveluissa valmistaudutaan vuoden 2025 alusta voimaan astuvaan uudistukseen, jossa vastuu työvoimapaalveluista ja kotoutumisesta siirtyy valtiolta kunnille. Uudistukseen liittyvien työllisyysalueiden valmistelu käynnistyi Päijät-Hämeessä alkuvuodesta 2023 ja jatkuu vuonna 2024. Liitto seuraa tiiviisti valmistelua ja on mukana siihen liittyvässä verkostoyhteistyössä.

Kuntayhteistyö edistää myös kuntien ja hyvinvointialueen sekä muiden toimijoiden välistä yhteistyötä alueen asukkaiden hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi sekä toimivien yhteistyörakenteiden luomiseksi. Päijät-Hämeen liitto vastaa Päijät-Hämeen maahanmuutto-ohjelman 2021–2025 seurannasta ja koordinoi ohjelman ohjausryhmän sekä valmisteluryhmän työtä.

Päijät-Häme - Suomen liikkuvien maakunta

Päijät-Hämeen liitto osallistui vuosina 2022–2023 Liikkuva Päijät-Häme 2030 -liikkumisohjelman laatimiseen osana hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen kokonaisuutta. Liikkumisohjelman päämääränä on kaikkien päijäthämäläisten fyysisen aktiivisuuden lisääminen ja paikallaanolon vähentäminen. Ohjelman toimeenpano on jaettu projektikokonaisuuksiin ja ohjelman etenemisen kokonaisarviointista vastaa ohjausryhmä.

Liikkuva Päijät-Häme 2030 -ohjelma edistää osaltaan hallitusohjelmaan kirjattua Suomi liikkeelle -ohjelmaa. Lisäksi urheilu ja liikunta (Sport) on tunnustettu Päijät-Hämeen vahvuudeksi ja älykkään erikoistumisen kärjeksi. Liikkumisen edistäminen nostettiin myös yhdeksi painopisteeksi vuodelle 2024 hyvinvointialueen, kuntien ja yhteistyötohojen kanssa käydyissä hyte-neuvotteluissa.

Päijät-Häme – Suomen liikkuvien maakunta -hanke toteuttaa Liikkuva Päijät-Häme -ohjelmaa. Hankkeessa vahvistetaan kokonaisvaltaista, hallinnonrajat ylittävää yhteistyötä sekä olemassa olevien resurssien maksimaalista käyttöä. Hanke tukee vaikuttavien toimintamallien vahvistamista ja käyttöönottoa kunnissa, hyvien käytäntöjen jakamista sekä kuntayhteistyön tiivistämistä. Myös elinkeinoelämän toimijat otetaan mukaan hankkeen toteuttamiseen.

Päijät-Häme - Suomen liikkuvien maakunta -hanke rahoitetaan kuntien erillisrahoituksella.

Kansainväliset toiminnot

Kansainvälisyys liittyy Päijät-Hämeen liiton kaikkiin toimintoihin. Kansainväliseen toimintaan osallistuvat liiton asiantuntijat ja hallinto. Kansainvälistä toimintaa pyritään vahvistamaan liiton tulevassa toiminnassa ja Päijät-Hämeen liitossa on jo tällä hetkellä useita omia kansainvälisen rahoituksen hankkeita. Uusia yhteistyökumppaneita ja hankepartnereita etsitään jatkossa paitsi kansallisesti myös maan rajojen ulkopuolelta.

Käytännössä kansainvälisyys kanavoituu pitkäjänteiseen, erityisesti EU –politiikkavaikuttamiseen aktiivisessa yhteistyössä Helsinki EU Officen ja maakunnan muiden toimijoiden kanssa (mm. Korkeakoulutoimijat ja elinkeino-yritykset, kaupungit ja kunnat). Lisäksi tavoitteena on rakentaa ja vahvistaa kansainvälisiä verkostoja maakunnalle tärkeillä osaamisalueilla, kuten elintarviketeollisuus, kiertotalous-, sähköinen liikenne, ympäristö- sekä liikunta ja urheilu.

Yhteistyötä CPMR-järjestössä (Conference of Peripheral Maritime Regions) tiivistetään muun muassa osallistumalla aktiivisesti Energy Working Groupin toimintaan.

Kansainvälinen toiminta tukee edunvalvonnan, maakuntastrategian ja älykkään erikoistumisen tavoitteita:

1. Kansainvälisillä toiminnoilla on keskeinen asema maakunnalle määriteltyjen tavoitteiden saavuttamiseksi ja elinvoiman sekä vetovoiman lisäämiseksi.
2. Liitto vaikuttaa kansainvälisiin toimiin Päijät-Hämeen tunnettuuteen, edistää projektipartnereiden löytämistä verkostoista sekä kansainvälisen rahoituksen saamista maakunnan toimipiden hankkeille yhteistyössä Helsinki EU Officen kanssa.
3. Liitto vaikuttaa Euroopan Unionin politiikkavalmisteluun, erityisesti EU:n alue- ja, koheesio-, ympäristö- sekä liikennepolitiikan (TEN-T) lohkoilla.
4. Liitto osallistuu sellaisiin kansainvälisiin rahoitushakuihin, jotka tukevat maakuntastrategian tavoitteita.

Viestintä

Päijät-Hämeen liiton viestintä on johtamisen ja edunvalvonnan väline ja se tukee maakuntastrategian tavoitteiden saavuttamista ja maineen kehittymistä. Viestinnän tehtävänä on välittää oikeaa ja ajantasaista tietoa valmisteilla olevista asioista, päätöksistä ja vaikuttamismahdollisuuksista, oikea-aikaisesti.

Viestinnän kehittäminen on jatkuvaa työtä. Tavoitteenamme on, että viestintämme on vaikuttavaa ja tekee näkyväksi liiton toimintaa ja tuloksia. Jokainen työntekijä tuottaa sisältöjä omaan asiantuntemukseensa ja tehtäviinsä liittyen. Viestinnällä liitto myös sitouttaa kohderyhmiä maakunnan kehittämiseen ja tuo esiin alueen erityisosaamista ja potentiaalia.

Päijät-Hämeen liitto järjestää vuosittain Vellamon maakuntajuhlan, jonka yhteydessä jaetaan Päijät-Häme-mitali. Lisäksi Päijät-Hämeen liitto varautuu yhteistyökumppaneiden kanssa järjestettäviin tapahtumiin.

Päijät-Hämeen Vaikuttajakoulu

Päijät-Hämeen liitto järjestää Päijät-Hämeen Vaikuttajakoulun toisen asteen opiskelijoille, jonka avulla kasvatetaan alueen nuorten demokratiataitoja sekä osallisuutta. Vaikuttajakoulu edistää päättäjien ja nuorten välistä dialogia ja saattaa nuoret osaksi yhteiskunnallista keskustelua. Nuoret vaikuttajakoululaiset osana koulutusta pääsevät integroitumaan osaksi maakunnan kehittämistä. Päijät-Hämeen Vaikuttajakoulu edistää pitkällä aikavälillä alueen vetovoimaisuutta, tavoittelee nostamaan nuorten osaamistasoa ja pyrkii lisäämään nuorten hyvinvointia osallisuuden kautta.

Toiminnalliset tavoitteet 2024–2026	Toimenpiteet 2024	Mittarit
Aktiivinen ja ennakoiva edunvalvonta	Edunvalvontasuunnitelmaan kirjattujen konkreettisten tavoitteiden edistäminen. Säännölliset edunvalvontatapaamiset eri kohderyhmien kanssa. Edunvalvontasuunnitelman jatkuva päivittäminen yhdessä sidosryhmien kanssa.	Tehty. Tehty. Tehty.
Maakunnan elinvoimaa vahvistava kuntayhteistyö	Kuntayhteistyöllä tuetaan kuntien elinvoimaa ja kilpailukykyä edistäviä toimenpiteitä. Kuntajohtajakokoukset. PJ-foorumit.	Elinvoimaan ja edunvalvontaan liittyvät teemat kuntajohtajakokouksissa ja PJ-foorumeissa. Toteutettu säännöllisesti. Toteutettu säännöllisesti.
Päijät-Häme - Suomen liikkuvien maakunta	Rakenteiden ja edellytysten luominen Liikkuva Päijät-Häme 2030 -ohjelman toteutukselle. Hyvien käytänteiden ja vaikuttavien toimintamallien etsiminen ja jakaminen liikunnan ja liikkumisen edistämiseksi.	Tehty. Tehty.

<p>Suunnitelmallinen ja vaikuttava toiminta kv-verkostoissa</p>	<p>KV-linjausten mukainen vaikuttamistyö Helsinki EU Officen ja muiden kumppanien kanssa.</p> <p>EU-vaalien hyödyntäminen osana kv-edunvalvontaa</p> <p>Helsinki EU Officen palveluiden aikaisempaa vaikuttavampi hyödyntäminen ja EU-rahoitusmahdollisuuksista viestiminen alueen toimijoille.</p> <p>Aktiivinen osallistuminen CPMR-järjestön toimintaan.</p>	<p>Keskeiset päätöksentekijät ja kumppanit ovat tietoisia maakunnan EU-edunvalvontatavoitteista.</p> <p>Tehty.</p> <p>Tehty.</p> <p>Säännöllinen osallistuminen.</p>
<p>Vaikuttava viestintä ja maakuntaliiton toiminnan näkyväksi tekeminen.</p>	<p>Verkkosivuston kehittäminen ja päivittäminen uutta visuaalista ilmettä vastaavaksi.</p> <p>Eri viestintäkanavien arviointi.</p> <p>Viestinnän vuosikello ja viestintä- sekä tapahtumakalenterin käyttöönotto.</p>	<p>Raikkaampi ja toiminnallisesti parannettu sivusto käytössä.</p> <p>Tehty.</p> <p>Vuosikello ja kalenterit otettu käyttöön.</p>
<p>Päijät-Hämeen vaikuttajakoulu</p>	<p>Vaikuttajakoulun tapaamiset toteutetaan hankesuunnitelman mukaisesti keväällä 2024.</p> <p>Vaikuttajakoulun 2024-2025 suunnittelu ja markkinointi.</p> <p>Vaikuttajakoulun 2024-2025 toiminnan käynnistäminen syksyllä 2024.</p>	<p>Tehty.</p> <p>Tehty.</p> <p>Tehty.</p>